

Forfatter: Grundtvig, N. F. S.

Titel: Udrag fra AF GRUNDTVIGS DAGBØGER

Citation: Grundtvig, N. F. S.: "N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter", i Grundtvig, N. F. S.: *N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter*, Gyldendalske Boghandel, 1904-1909, s. 55.
Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-grundtvig01val-shoot-idm140411867281536/facsimile.pdf> (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: N. F. S. Grundtvigs udvalgte Skrifter

Af Grundtvigs Dagbøger

Fortælling beretter, saa tør Jeg dog sige, det kunde været Tilfældet, og Jeg smigrer mig med ei at have ladet de virkelig historiske Personer, som her optræde, handle anderledes, end den Karakter, Aarbøgerne tillægger dem, hjemler mig Ret til. — Dette er jo nok i en Fortælling, der blot skal have Sandsynlighed, ikke Sandhed. —

Men — kunde man sige — hvorfor skrive saadanne opdigtede Fortællinger? De have jo intet Fortrin for Romaner, og mangle det Fortrin, disse have, at kunne skildre vor Tidsalders Mennesker, der maa have langt mere Interesse end en længst svunden Olds. — Det er jo et Slags Tvetaller, hverken Historie eller Roman, noget af begge. —

Alt dette indrømmer Jeg, dels i sit hele Omfang, dels saavidt Jeg kan. — Gjerne tilstaaer Jeg, at Samlevendes Skildring behager Hoben af Læsere meer end Fortidens, men skulde det samme være Tilfældet med den beste Del af Læsere? Overbevistes Jeg derom, skulde Jeg vist aldrig oftere hvæsse — eller hvæsse lade — min Pen til Frembringelse af slige Hermafroditer, men denne Sætnings Sandhed eller Falskhed beroer paa Grunden, af hvilken Nuiddens — mere end Fortidens — Skildring interesserer. — Nykten vilde Vi for sine Aarsagers Skyld tie med. —

Og hvad er nu Grunden? Vistnok ikke, at Vi see vore egne Daarligheder stillede i et latterligt Lys, men — efter mine Tanker — netop det modsatte, at Vi kunne lade Tankerne mynstre vore Bekjendtere — endog saakaldte Venner — og blandt dem opdage Originalerne til de aftrykte Kopier, samt at Vi kunne lee enten over vore Under- eller Overmænds Sæder uden at betænke, de ere Standens meer end Menneskenes. Disse Folk ville derfor vist ikke ynde Malerier af Oldtiden, med mindre Personerne og Gjenstanderne vare — at Jeg skal bruge et i slige Tilfælde meget gjængst Udtryk — yderlig naragtige. — Ligesaa vist vilde Jeg nok gjøre dannede Læsere en saare slet Kompliment ved at anvise dem Plads i denne Klasse. —

Men det er ikke nok at vise Grunden til Romanernes Interesse som uædel. Jeg bør ogsaa vise, at en ikke lignende Grund kan hos den dannede Læser vække Interesse for dem, thi ellers gjaldt jo samme indvending. —

Naar en Roman skal due noget, da maa den ei indeholde andet end Hverdags Ting, der blot skulde frappe ved Kombinationen, thi det er dog nok omtrent det, de høie æsthetiske Filosofer vil, med hvad de kalder dyb Natur Anskuelse (her forløb